

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 23.3.2023 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Akkerman Exploration Oy
Alueen nimi:	Kolima
Lupatunnus:	ML2022:0003
Alueen sijainti ja koko:	Viitasaari, 668,59 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Esa Tuominen puh. 029 5052 018

Kuulutettu 23.3.2023

Pidetään nähtävänä 1.5.2023 asti

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Akkerman Finland Oy
Torenweg 7
7875BP Odoorn
The Netherlands

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Malminetsintälupahakemus

Hakija: Akkerman Finland Oy
2528739-4
Suomi

Yhteystiedot: Torenweg 7
7875BP Odoorn
The Netherlands

Hartaantie 13 as. 14
90500 Oulu

Lisätietoja antaa:
Jan Akkerman
j.akkerman@akkermanexploration.com
+316 538 01762

Alueen nimi: Kolima
Alueen sijainti: Viitasaari

Hakemus on tullut vireille 25.1.2022. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2022:0003 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 25.1.2022.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Akkerman Finland Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Kolima" lupatunnuksella ML2022:0003.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalla. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintä lupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintä lupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 668,59 ha

Alueen nimi: Kolima

Sijainti: Viitasaari

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Alue sijaitsee noin 10 km koilliseen Viitasaaren keskustasta, Kolima-järven eteläpuolella. Alueen länsi laidalla on Kolima-Keitele koskireitin Natura alue, ja lupa-alue ulottuu pieneltä osin Natura-

alueelle. Hakemusvaiheessa alue oli osittain Koliman rantayleiskaavan alueella mutta hakija pienensi aluetta, jotta se ei ulottuisi kaava-alueelle. Idässä alue rajautuu Toulatkankaan pohjavesialueen rajaan. Alueesta on rajattu pois luonnonsuojelualue, joka on kokonaan malminetsintä lupa-alueen ympäröimä.

Otaksuma mineraaleista

Alueella on Geologian tutkimuskeskuksen tutkimusten perusteella Kärnän esiintymä, joka voi olla VMS-tyyppinen malminesiintymä. VMS-esiintymät voivat sisältää kuparia, sinkkiä, lyijyä, hopeaa, kultaa ja kobolttia.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintä lupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

- 1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle,

malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–3) ei synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on silti aina velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Keski-Suomen museolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2022:0003 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2022:0003** määrätään lupakohtainen **3000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätenyt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun

estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteen ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintälupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Kohteella suoritettavat malminetsintätutkimukset on suoritettava hakemuksessa ja selityksessä mainittuja lieventäviä toimenpiteitä noudattaen. Kairauksissa on käytettävä suljettua vesikiertoa. Tutkimuskaivantoja ei pidä kaivaa 5m syvemmiksi tai pohjaveden pinnan alle. Tutkimusten ajoittamisessa on otettava huomioon lintujen pesimäkausi.

Malminetsintäluvan haltijan on huolehdittava, että tutkimusten seurauksena kiintoainesta ei pääse huuhtoutumaan vesistöihin. Malminetsinnällä ei saa aiheuttaa veden laadun heikkenemistä etenkin Kolimassa, Kyrönpurossa tai Kärnänjärvessä.

Eriyistä varovaisuutta pitää noudattaa alueen länsi rajalla, Kyrönpuron läheisyydessä, jossa lupa-alue pieneltä osin ulottuu Kolima-Keitele koskireitin Natura-alueelle.

Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisesti rauhoitettujen eläinlajien tahallinen häiritseminen on kielletty.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 8) ja Keski-Suomen museon lausunnossa (Liite 6) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Keski-Suomen ELY-keskukselle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja

näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67, 69 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Akkerman Finland Oy	25.1.2022
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	7.11.2022
Lausuntopyyntö: Tukes	7.11.2022
Selityspyyntö: Tukes	15.12.2022
Selitys: Akkerman Finland Oy	22.12.2022
Päätös: Tukes	23.3.2023

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 7.11.2022 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Viitasaaren kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 14.12.2022 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta Keski-Suomalainen lehdessä 7.11.2022

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille kirjeitse 7.11.2022

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 14.12.2022. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Viitasaaren kaupungille** 7.11.2022. Viitasaaren kaupunki on antanut lausunnon 14.12.2022 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Keski-Suomen ELY-keskukselle** 7.11.2022. Keski-Suomen ELY –keskus on antanut lausunnon 14.12.2022 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 7.11.2022. Metsähallitus on antanut lausunnon 28.11.2022 (liite 8).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Keski-Suomen museolle** 7.11.2022. Keski-Suomen museo on antanut lausunnon 13.12.2022 (liite 6).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin 6 muistutusta ja 5 mielipidettä.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakea (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (GDPR).

Hakijan vastine

Hakijalta on pyydetty selitystä 15.12.2022 Viitasaaren kaupungin, Keski-Suomen ELY-keskuksen lausuntojen, sekä saatujen muistutusten ja mielipiteiden johdosta. Hakija antoi selityksen 22.12.2022 (Liite 11). Selityksen yhteydessä aluetta pienennettiin.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Lähtökohtaisesti mielipiteissä ja muistutuksissa esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna tälle on mahdollisen malminetsintälupahakemusta seuraavan kaivostoiminnan aiheuttamat haitat luonnolle ja muulle maankäytölle, jos luvan myöntämisestä myöhemmin seuraa kaivostoimintaa hakemuksen kohteena olevalla malminetsintäalueella. Lisäksi hakemuskuulutuksen puutteellisuus nostetaan esille.

Malminetsintälupa ei mahdollista kaivostoimintaa alueella. Malminetsintälupa mahdollistaa alueella tehtävän tutkimustyön, jotta voidaan selvittää, löytyykö alueelta taloudellisesti hyödynnettäviä kaivosmineraaleja. Mielipiteissä ei esitetä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden puolesta kaivosviranomaisen tulisi hylätä malminetsintälupahakemus. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti kaivosviranomaisen on myönnettävä malminetsintälupa, mikäli kaivoslain edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Malminetsintälupahakemus on tarkastettu sen saavuttua 25.1.2022 ja todettu sisältävän kaivoslain 34 §:n ja 169 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi hakemus sisältää Valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 12 (kohdat 1-9) ja 13 (kohdat 1-4) pykälissä edellytetyt tiedot.

Hakemus sisältää kaikki kaivoslain edellyttämät tiedot, tämä on todettavissa hakijan toimittamasta hakemuslomakkeesta, joka löytyy Tukesin internet sivuilta. Malminetsintälupahakemus ei tule vireille, jos hakemustarkastuksessa todetaan, että hakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia. Tällöin hakijalle varataan mahdollisuus täydentää hakemustaan hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Malminetsintälupahakemuksen kuuluttamisesta säädetään kaivoslain 40 §:ssä. Kuulutusiakirjan sisällöstä säädetään VNa kaivostoiminnasta 391/2012 26 §:ssä. ML2022:0003 hakemuksen kuulutuksessa käytetty kuulutusasiakirja sisältää asetuksen 26 §:n mukaiset tiedot, lisäksi kuulutusasiakirjan liitteenä on ollut hakijan toimittama hakemuslomake ja kaivosviranomaisen laatima kartta. Kuulemisasiakirjat ovat siis kaivoslain mukaiset.

Kyse on malminetsinnästä, kuulemisasiakirjassa ei edellytetä muita hankekokonaisuuteen kuuluvia lupa-alueita, hankealueen asianosaisia, saati antaa määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä tai vakuuden määrittämisperusteita. Kyse on hakemuksen kuuluttamisesta, jossa toimitaan selkeästi kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Hakemuskuulutuksessa ei anneta minkäänlaisia lupamääräyksiä, vaan lupamääräykset annetaan malminetsintälupapäätöksessä.

Kuulutuksesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kaivoslaissa säädetyllä tavalla. Tässä tapauksessa ilmoitus on tapahtunut kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Kuulutus on julkaistu myös Keski-Suomalainen-lehdessä 7.11.2022.

Malminetsintälupapäätöksessä annettavat lupamääräykset perustuvat kaivoslain 51 §:ään, jossa

säädetään malminetsintäluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä. Nämä määräykset on annettu tässä lupapäätöksessä siltä osin kuin ne koskevat aluetta: Lupamääräykset 1-11. Hakemusmateriaalit on julkisesti kuulutettu ja hakemusmateriaaleissa olevat tiedot voidaan todeta mm. Tukesin nettisivuilla olevasta materiaalista.

Kaivannaisjäteasiat ja pohjaveden pilaantumisen estäminen

Kaivoslain 13 §:n vaatimuksiin (Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet), hakija on viitannut lupahakemuslomakkeen kohdassa 4.2, jossa kyseiset asiat on selvitetty riittävällä tarkkuudella. Luvassa sallituilla menetelmillä malminetsintätoiminnasta ei synny varsinaista kaivannaisjätettä. Kairauksesta voi kertyä maanpinnalle kairaussoijaa, joka on hienojakoista kyseisen kohteen kallioainesta. Lupamääräyksissä kiintoainesta ei saa päästää pintavesiin ja lähteisiin on jätettävä riittävät suojavyöhykkeet.

Tutkimustöitä tehtäessä huomioon otettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on kirjattu lupamääräysten kohtaan 8. Lisäksi selityksessään yhtiö on ilmoittanut, että koneellista näytteenottoa ei ole suunniteltu pohjavesialueelle. Luvanhaltija on velvoitettu lupamääräyksessä 9 toimimaan selityksessä kuvatulla tavalla pohjavesihaittojen ehkäisemiseksi.

Keski-Suomen ELY-keskus voi tarvittaessa antaa asiaan liittyen määräyksiä saatuaan tutkimussuunnitelman ennakolta kuten tässä luvassa on määrätty.

Vakuusasiat

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomainen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Lupakohtainen vakuus on varmistuksena siitä, että velvoitteet myös hoidetaan. Määrätty vakuussumma on luvantumaiselle toiminnalle riittävä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Suomessa on myönnetty satoja malminetsintäluvia, eikä niissä määrättyjä vakuuksia ei ole tarvinnut käyttää kertaakaan. Malminetsinnästä johtuneet vähäiset vahinkoasiat ovat hoidettu lupamääräyksessä 11 (Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella) määrätyn velvoitteen kautta.

Korvausasiat, etäisyydet ja muut seikat.

Kun malminetsintäkairauksessa kairauksen aikana syntyvä kairaussoija kerätään talteen kairauspaikalta pois kuljetettavaksi, on kairaus vaikuttavuudeltaan ympäristöön vähäistä. Lausunnoissa ja muistutuksissa kuvattuja ympäristövaikutuksia ei aiheudu tavanomaisesta kallioperän tutkimuskairauksesta. Malminetsinnästä johtuvia mahdollisia maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat puustovahingot (joudutaan kaatamaan yksittäisiä puita kairausalueelle pääsemiseksi) tai tutkimusalueelle johtavalle tielle aiheutuneet vauriot. Luvanhaltija on velvollinen korvaamaan ne. Veden saastuminen, kemialliset haitat, tai meluhaitat eivät liity hetkelliseen malminetsintäkairaukseen.

Malminetsintään liittyvä kairaustoiminta tapahtuu paikallisesti ja ajallisesti lyhytkestoisesti,

jolloin kairauksesta aiheutuva meluhaitta tulee olemaan vähäinen. Malminetsintään liittyvistä kairauksista tehdyissä tutkimuksissa ei ole todettu syntyvän sellaista melua, jonka voitaisiin olevan haitallista ympäristölle ja lähialueella asuville.

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa.

Malminetsijä voi sopia kiinteistön omistajan kanssa etsintätyötä (7§) vaikutuksiltaan laajemmasta malminetsinnästä. Malminetsintään on kuitenkin oltava kaivosviranomaisen malminetsintälupa, jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Vesilä 587/2011. Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Luvanhaltijan tulee toimittaa hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Akkerman Finland Oy:lle,

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Viitasaaren kaupungille,
- Keski-Suomen ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Keski-Suomen museolle tiedoksi,

- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille kirjeitse
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3950 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Esa Tuominen puh. 029 5052 018

Asian on esitellyt ylitarkastaja Esa Tuominen ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2022:0003 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintä lupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Viitasaaren kaupungin lausunto

Liite 5	Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Keski-Suomen museon lausunto
Liite 7	Alva Viitasaari Oy:n lausunto
Liite 8	Metsähallituksen lausunto
Liite 9	Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan lausunto
Liite 10	Akkerman Finland Oy:n selitys
Liite 11	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettua aluetta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**.

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

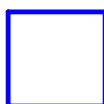
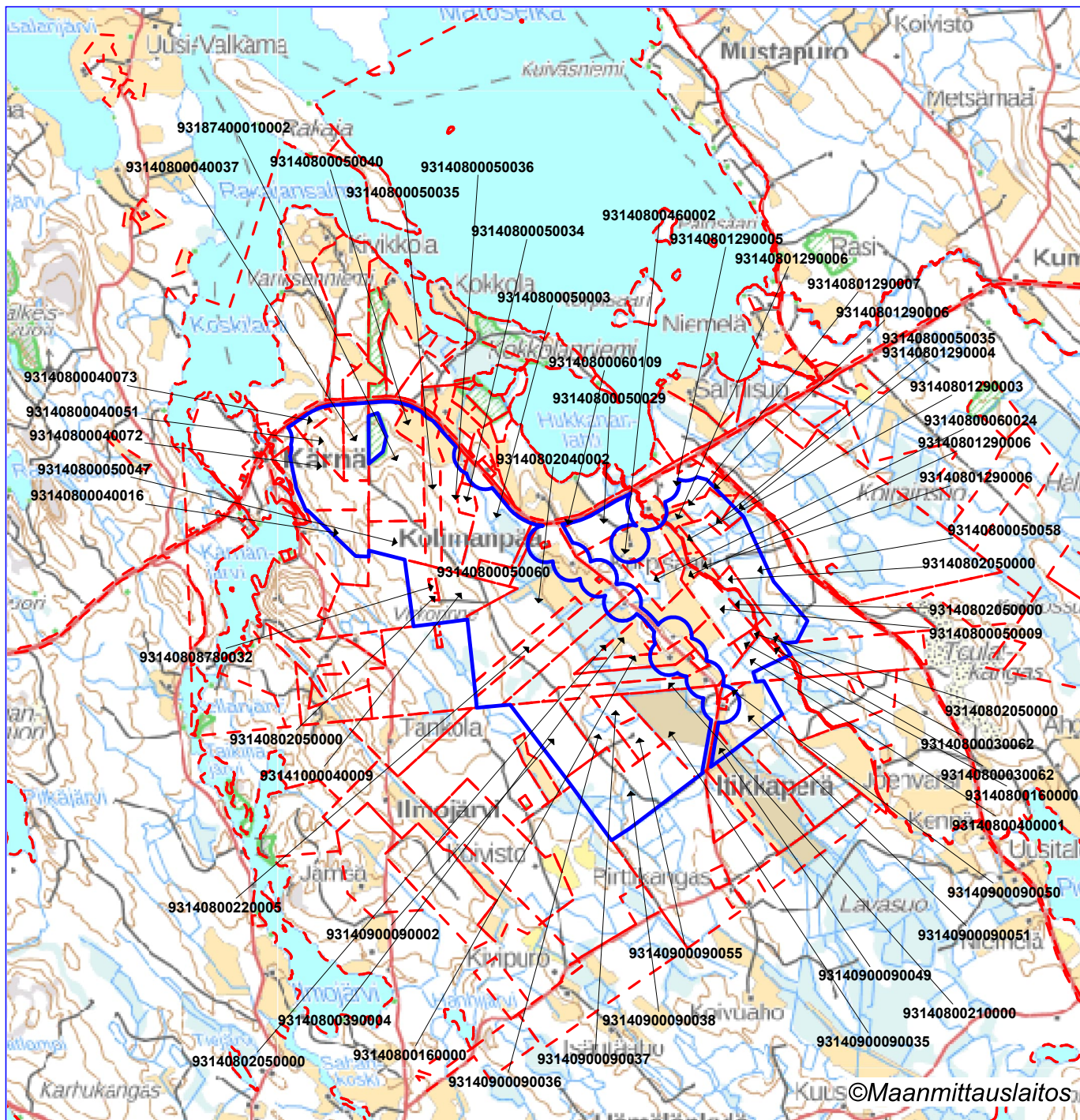
postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

puhelinvaihe: 029 56 42200

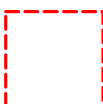
faksi: 029 56 42269

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäalue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:50 000

Akkerman Finland Oy
Kolima
ML2022:0003

ML2022:0003 Kolima

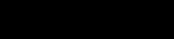
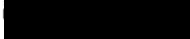

Tila r:no	Pinta-ala (ha)
931-408-4-16	12,08
931-408-4-29	0,07
931-408-4-37	13,62
931-408-4-51	11,13
931-408-4-72	24,69
931-408-4-73	3,69
931-408-5-3	25,72
931-408-5-9	14,10
931-408-5-29	12,60
931-408-5-34	3,56
931-408-5-35	18,74
931-408-5-36	20,28
931-408-5-40	5,52
931-408-5-44	0,39
931-408-5-47	14,42
931-408-5-58	37,56
931-408-5-60	6,56
931-408-6-24	12,32
931-408-6-109	0,12
931-408-16-0	7,88
931-408-21-0	20,62
931-408-22-5	11,84
931-408-39-3	0,44
931-408-39-4	8,74
931-408-40-1	9,05
931-408-46-2	36,06
931-408-129-3	1,54
931-408-129-4	1,64
931-408-129-5	5,31
931-408-129-6	10,09
931-408-129-7	7,03
931-408-204-2	46,23
931-408-205-0	49,79
931-408-878-32	0,72
931-409-9-2	22,49
931-409-9-35	29,37
931-409-9-36	16,12
931-409-9-37	5,76
931-409-9-38	45,38
931-409-9-49	2,42
931-409-9-50	0,55

931-409-9-51	16,20
931-409-9-55	7,85
931-410-4-9	28,58
931-874-1-2	34,77
931-876-5-1	1,64
931-408-3-62	3,30

Pinta-ala yhteensä 668,59 ha

Viitasaaren kaupunginhallitus

Aika	05.12.2022 klo 16:00 - 19:19		
Paikka	Viitasaaren kaupungintalo, valtuustosali		
Läsnä		puheenjohtaja varajäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen valtuuston pj. valtuuston I vpj. valtuuston II vpj. VAS:n valtuustoryhmän pj. Viitasaaren puolesta valtuustoryhmän pj.	poistui klo 18.45 poistui klo 18.58
Muut		kaupunginjohtaja, esittelijä kaup.siht., pöytäkirjanpitäjä teknisen toimen toimialajohtaja	poistui klo 18.07
Poissa		puheenjohtaja KD:n valtuustoryhmän pj.	
Asiat	244 - 259		
Allekirjoitukset	Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.		
			
	Puheenjohtaja §:t 244 -255, 258-259		Pöytäkirjanpitäjä
		Puheenjohtaja §:t 256 ja 257	
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu, todettu kokouksen kulun mukaiseksi ja allekirjoitettu sähköisesti.		
			
Pöytäkirjan nähtävilläolo	Tämä pöytäkirja on julkaistu kaupungin verkkosivuille 9.12.2022 mennessä.		
	Pöytäkirjanpitäjä		

Lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle Viitasaaren kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta

547/000/2022

Viitasaaren kaupunginhallitus 05.12.2022 § 246

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Viitasaaren kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Lausunto tulee toimittaa, lupatunnus ML2022:0003 mainiten, viimeistään 14.12.2022. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin internet-sivuilla:
<https://tukes.fi/malminetsintaluvatja-valtaukset>
Lisätietoja Esa Tuominen puh. 029 5052 018 esa.tuominen@tukes.fi tai kaivosasiat@tukes.fi

Hakemus

Hakija: Akkerman Finland Oy
Lupa-alueen nimi: Kolima
Lupatunnus: ML2022:0003
Alueen sijainti ja koko: Viitasaari, 844,4 ha.

Kuvaus hakemuksen mukaisesta toiminnasta

Hakija etsii alueelta kuparia, sinkkiä, lyijyä, hopeaa, kultaa ja kobolttia. Tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsintä tutkimusmenetelmiä, kuten geofysikaaliset tutkimukset, kairaus, kairasydänten näytteenotto sekä magnetometrinen mittaus.

Kaavoitustilanne

Kolima-järven ranta-alueella on voimassa rantayleiskaava. Muu alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, mukana myös joitain asuin- ja loma-asuntoalueita. Maakuntakaavassa alue on maa- ja biotalouteen tukeutuvaa aluetta sekä kulttuuriympäristön vetovoima-alueita. Alueen ympäristössä on myös maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Luonnonsuojelu

Lupa-alueen itäpuolella sijaitsee Toulatkankaan pohjavesialue. Tämä ja Natura 2000 suojeluohjelmaan kuuluvat alueet on rajattu pois lupahakemus-alueesta.

Muun lainsäädännön rajoitukset

Alueelta ei ole löydetty arkeologisia kohteita eikä alueella ole hautausmaita. Alueen halki kulkee valtatie 77, sekä toissijaisia päällystettyjä teitä ja metsäautoteitä. Alueen itäpuolella on Toulatkankaan pohjavesialue no. 0993101.

Arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja selvitys, mihin arvio perustuu

Hakijan tekemän arvion perusteella alue on potentiaalinen VMS-tyyppisille perustemalliesiintymille, jotka voivat sisältää ekonomisia määriä kuparia, sinkkiä, lyijyä, hopeaa, kultaa ja kobolttia. Arvio perustuu paikallisten keräämiin mineralisoituneisiin kansannäytteisiin ja Geologian tutkimuskeskuksen vuosina 1957-1978 tekemiin systemaattisiin tutkimuksiin, joiden perusteella se on raportoinut Kärnän nimellä tunnetun esiintymän. Alue sijoittuu Vihanti-Pyhäsalmi malmivyöhykkeelle, jolle VMS-tyyppiset mineraalisaatiot ovat tyypillisiä.

Arvio perustuu myös hakijan omiin havaintoihin vanhoista kairareilistä sekä hakijan teettämään ja tanskalaisen SkyTEM yhtiön operoimaan EM-lentomittaukseen Koliman varausalueella (VA2020:0005).

Selvitys toimintaa koskevista suunnitelmista

Tutkimusmenetelmät, -välineet ja aikataulu

Vaihe 1: Ensimmäinen vuosi

- Kaikkien aikaisempien tutkimusten ja tulosten kokoaminen, yhtenäistäminen sekä analysointi.
- Yksityiskohtainen lennokilla suoritettu magnetometrinen mittaus.
- GTK:n kairaamien kairasydänten systemaattinen uudelleen loggaus ja näytteenotto.
- Mahdollisia geokemiallisia tutkimuksia, kuten ns. MMI-tutkimus.
- Alustava ympäristötutkimus, jossa tunnistetaan alueen luonnon sekä sosiaalisesti, kulttuurisesti ja historiallisesti herkät alueet.
- Maastossa tehtävät geofysikaaliset tutkimukset, kuten indusoitu polarisaatio- ja sähkömagneettiset mittaukset.
- Näytteenottokohteiden määrittäminen ja niiden hierarkisointi.

Vaihe 2: Toinen - neljäs vuosi

- Kohteiden kairaus ja muu koneellinen näytteenotto.
- Kairasydänten raportointi ja näytteiden analysointi.
- Kerätyn tiedon analysointi, kairareikien geofysikaalisia mittauksia.
- Näytteenotto ja tutkimus voi vaatia tutkimusmontutusta kaivurilla. Tutkimusmonttuja ei uloteta viittä metriä syvemmälle eikä myöskään pohjaveden pinnan alapuolelle. Montut ennallistetaan, kun tutkimustieto ja näytteet on saatu.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Suunnitellusta kenttätyöstä ei aiheudu kaivannaisjätettä. Kairauksessa syntyvä kivisoija kerätään pois.

Toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset

Vaikutukset ympäristön- ja luonnonsuojeluun, vesistöihin, pohjaveteen, ihmiseen ja maa- tai kallioperään

Kaikki malminetsinnän mahdolliset vaikutukset minimoidaan mukaan lukien kairaus, kairauspaikkojen valmistelu ja kulkureitit. Kairauspaikkojen siivous ja entisöinti suoritetaan maanomistajien kanssa yhteistyössä. Mahdolliset puiden hakkuut korvataan olemassa olevien sääntöjen ja määräysten perusteella.

Mikäli kairauksia suoritetaan, pidetään kairausvesi suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Kairauslaitteilla otetaan käyttöön tiukat ennaltaehkäisevät toimenpiteet, jotta vältetään öljy- ja voiteluaineiden vuodot.

Ajoneuvojen käyttö rajoitetaan olemassa oleville teille ja kulku-urille, poikkeuksena kairauslaitteiston kuljettaminen kairapaikoille, jonne ei ole mahdollista päästä teitä tai kulku-uria pitkin.

Kenttätyöt ajoitetaan huomioiden lintujen ja muiden eläinten pesimäkausi. Kosteilla alueilla kairataan vain talvikaudella, kun maa on jäässä.

Vakuus malminetsintälupaa varten

Hakijan ehdotus vakuudeksi hakemuksessa esitetulle toiminnalle ja perustelu

Hakija on valmis antamaan pankkitakauksen suomalaisesta pankista. Takauksen määrä suhteutetaan alueen luontoon, sen ominaispiirteisiin sekä suunnitellen toiminnan laajuuteen.

Malminetsintäluvan jälkitoimenpiteet

Selvitys jälkitoimenpiteistä malminetsintälupa-alueella toiminnan lopettamisen jälkeen

Malminetsintä toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien käytäntöjen mukaisesti, jotka Kaivosteollisuus ry on määritellyt malminetsintäoppaassaan. Töiden päätyttyä mahdolliset vahingot dokumentoidaan ja palautetaan alkuperäiseen tilaan. Jos kairareikään jätetään suojaputki, se leikataan 20-30 cm korkeudelta maasta ja tulpataan.

Alueelle ei ole tarkoitus rakentaa tilapäisiä rakenteita eikä alueelle odoteta jäävän merkittäviä muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Tekninen toimi, maankäyttö

Kaivoslaki

Kaivoslaki (KaivosL 621/2011) säätelee malminetsintää ja kaivostoimintaa määritellen oikeudet kallioperän mineraalien etsimiseen, tutkimiseen ja hyödyntämiseen.

Kaivoslain 7 §:n mukaan niin kutsuttu yleinen etsintäoikeus oikeuttaa tekemään ilman erillistä lupaa tai maanomistajan suostumusta vahinkoa aiheuttamattomia geologisia havaintoja ja mittauksia sekä vähäisiä näytteenottoja toisen maa-alueella. Alueen voi varata itselleen tekemällä varausilmoituksen, mutta se ei oikeuta malminetsintään, jota varten tarvitaan malminetsintälupa. Malminetsintälupa mahdollistaa esiintymän tarkemmat tutkimukset omalla tai toisen maalla esimerkiksi laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden kannalta. Esiintymän hyödyntämistä varten tarvitaan kaivoslupa, joka mahdollistaa kaivoksen perustamisen ja kaivostoiminnan harjoittamisen. (KaivosL 2 ja 3 luku)

Kaivoslain säännökset eivät sivuuta muuta lainsäädäntöä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaivosviranomaisen ratkaistaessa esimerkiksi kaivoslain mukaista lupa-asiaa tai toiminnanharjoittajan harjoitettaessa kaivostoimintaa, on viranomaisen sekä toiminnanharjoittajan sovellettava sekä noudatettava myös muuta voimassa olevaa lainsäädäntöä, esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakia, ympäristönsuojelu- tai luonnonsuojelulakia yms.

Määritelmät (KaivosL § 5)

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) malminetsinnällä kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän paikallistamiseen ja tutkimiseen käytettäviä geologisia, geofysikaalisia ja geokemiallisia tutkimuksia sekä näytteenottoa esiintymän koon ja laadun selvittämiseksi;
- 2) esiintymällä sellaista kallioperässä olevaa kaivosmineraalien rikastumaa, jolla on osoitettua tai mahdollista taloudellista arvoa kaivostoiminnan kohteena;
- 3) kaivoksella avo- ja maanalaista louhosta, jossa louhitaan kaivosmineraaleja, sekä louhintaan välittömästi liittyviä rakenteita, laitteistoja ja laitteita;
- 4) kaivostoiminnalla kaivosmineraalien louhintaa kaivoksessa, siihen liittyvää kiviaineksen siirtoa ja nostoa, välittömästi louhinnan yhteydessä tapahtuvaa kaivosmineraalien hyödyntämiseksi tarpeellista rikastustoimintaa ja muuta käsittelyä sekä kaivosmineraalien louhintaan välittömästi liittyviä valmistelevia ja muita tukitoimenpiteitä;
- 5) kullanhuhdonnalla maaperässä esiintyvän kullan etsimistä, talteen ottamista ja hyödyntämistä huuhtomalla;
- 6) ympäristövaikutuksella tässä laissa tarkoitetun luvan mukaisesta toimin-

nasta aiheutuvia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin, luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön.

Mitä tässä laissa säädetään kiinteistöstä ja kiinteistön omistajasta, sovelletaan:

- 1) määräälaan ja sen omistajaan;
- 2) yhteiseen alueeseen ja yhteismetsään ja niiden osakaskuntaan;
- 3) erityiseen etuuteen ja sen omistajaan;
- 4) yhteiseen erityiseen etuuteen ja sen osakaskuntaan.

Valtion omistaman kiinteistön osalta omistajan puhevaltaa käyttää alueen hallinnasta vastaava viranomainen tai laitos.

Suomen kaivoslain mukainen lupaprosessi jakautuu kolmeen osaan.

1. Varausilmoitus antaa oikeuden varata alue tietylle toimijalle lupahakemuksen valmistelua varten.

Voimassa oleva varaus estää muita hakijoita kohdistamasta malminetsintälupahakemusta varatulle alueelle ja antaa varaajalle muihin hakijoihin nähden etuoikeuden hakea alueelle kohdistuvaa malminetsintälupaa. Varaus antaa sen voimassaolon ajan varaajalle mahdollisuuden ja aikaa valmistella malminetsintälupahakemusta sekä kohdentaa ja tarkentaa malminetsintälupahakemuksen käsittävää aluetta.

Varauksen aikana etsintätyö tai maanomistajan luvalla suoritettava malminetsintä ei kuitenkaan ole pakollista.

Varauspäättös ei anna varaajalle oikeutta suorittaa varauksen käsittävällä alueella malminetsintää ilman maanomistajan lupaa eikä varaus anna varaajalle oikeutta hyödyntää alueella mahdollisesti sijaitsevaa tai löytyvää esiintymää.

Varaus on voimassa enintään kaksi vuotta, jonka aikana varaajan on mahdollista suorittaa alueella kaivoslain mukaista etsintätyötä tai maanomistajan luvalla suoritettavaa malminetsintää.

2. Malminetsintälupa antaa oikeuden tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta lupa-alueella.

Myös muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi voi tehdä lupaehtojen mukaisesti.

Etsintäalueelle saa rakentaa tai siirtää tarpeellisia väliaikaisia rakennelmia ja laitteita. Malminetsintälupa ei anna oikeutta malmiesiintymän hyödyntämiseen, mutta se antaa luvanhaltijalle etuoikeuden kaivosluvan hakemiseen. Malminetsintälupa ei rajoita alueen omistajan oikeutta käyttää aluettaan tai määrätä siitä.

Kaivoslain mukaan malminetsintäluvan haltijan on suoritettava malminet-

sintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen malminetsintäkorvaus. Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat. Lisäksi toiminnanharjoittajan on suoritettava kaivoslaissa määritellyt jälkitoimenpiteet sen jälkeen, kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu.

Malminetsintälupa on voimassa enintään neljä vuotta ja sen voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan. Lupa voi olla voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

3. Kaivoslupa, joka antaa oikeuden kaivostoiminnan harjoittamiseen. Sen yhteydessä tutkitaan YVA -prosessin tarve, vesiluvat, ja mahdollinen yleiskaavan muuttamistarve ja määritellään lupaehdot.

Kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä on, että esiintymä on kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan hyödyntämiskelpoinen. Lisäksi kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan tai kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa. Kaavan oikeusvaikutuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Kaivoslupa antaa toiminnanharjoittajalle oikeuden hyödyntää kaivosluvassa määritellyllä alueella tavattavia kaivosmineraaleja, kaivostoiminnan sivutuotteen (kaivostoiminnassa sivutuotteena syntyvän orgaanisen ja epäorgaanisen pintamateriaalin, ylijäämäkiven ja rikastushiekan) sekä muut kaivosalueen kallio- ja maaperään kuuluvat aineet siltä osin kuin niiden käyttö on tarpeen kaivostoimintaan.

Kaivoslupa ei itsessään mahdollista kaivostoiminnan harjoittamista alueella. Kaivostoiminta edellyttää usean eri hallinnollisen toimen sekä luvan hankkimista, esimerkiksi ympäristölupa. Toimivaltainen viranomaisen ratkaisemaan kaivoslupahakemusta koskevan asian on pääsäännön mukaan kaivosviranomaisen eli Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Uraanin tai toriumin tuottamista koskevasta kaivoshankkeesta lupaviranomaisena toimii valtioneuvosto. Asian valmistelusta vastaa tällöin käytännössä työ- ja elinkeinoministeriö.

Kaivosluvan haltijan on maksettava kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*louhintakorvaus*). Kaivosluvan haltijan on maksettava kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödystä vuotuinen kiinteistökohtainen korvaus (*sivutuotekorvaus*). Sivutuotekorvauksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon sivutuotteen taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet. Jos kaivosluvan haltija ja kiinteistön omistaja eivät sovi korvauksesta, on se enintään 10 prosenttia sivutuotteesta saadusta myyntitulosta.

Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen.

Malminetsintäalue, Kolima

Malminetsintäalue sijoittuu pohjaveden ja luonnonsuojelualueiden osalta erittäin herkälle alueelle. Malminetsintäalue rajautuu Kokkolanniemen 1-luokan pohjavesialueeseen, missä sijaitsee Kokkolanniemen vedenottamo, ja malminetsintäalueen läheisyydessä sen itäpuolella sijaitsee Toulatkankaan 1-luokan pohjavesialue, missä sijaitsee Luukkaanniemen vedenottamo. Nämä pohjavesialueet ovat Viitasaaren kaupungin vedenhankinnan kannalta tärkeimpiä ja tällä hetkellä pääosa Viitasaaren kaupungin juomavedestä tulee Luukkaanniemen vedenottamolta. Kokkolanniemen vedenottamon vedenlaatuun on vaikuttanut järviveden rantameytyminen.

Koliman rantayleiskaava

Kokkolanniemen pohjavesialue ja osittain Toulatkankaan ja Rakajan pohjavesialueet sijoittuvat Koliman rantayleiskaavan alueelle.

Kaavassa on annettu seuraava pohjaveden suojelua koskeva kaavamääräys pv, pohjavesialue:

Pohjaveden muodostumisalue suoja-alueineen. Alueen rakentamisella tai muulla maankäytöllä ei saa vaarantaa pohjaveden puhtautta. Alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voisivat vaarantaa pohjaveden laatua. Alueella tehtävistä viemäröintitoista, jotka eivät liity rakennuslupaan, tulee tehdä ilmoitus vesiviranomaiselle ennen työhön ryhtymistä.

Koliman rantayleiskaavan muutoksessa on annettu seuraava pohjaveden suojelua koskeva kaavamääräys:

Pohjavesialueilla (pv) on noudatettava pohjavesialueen suojelusuunnitelman määräyksiä.

Malminetsintäalueen vaikutuspiirissä olevalla rantayleiskaava-alueella on 4 kpl Ao tontteja, jotka on tarkoitettu yksi- tai kaksiasuntoisen pientalojen rakentamiseen. Loma-asunto (RA) tontteja alueella on 29 kpl.

Malminetsintäalueeseen rajautuu tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee 4 kpl luonnonsuojelualueita (SL): Niityntauksen luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue, Riihentauksen luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue, Kokkosen luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue, Lamminkorven luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue.

Alueesta osa kuuluu myös Natura 2000, FI0900070, Kolima-Keitele -koski-reitti, koskiensuojelulla suojeltuun alueeseen.

Lisäksi kaava-alueella on muinaisjäännöksiä (SM), merkinnällä on osoitettu alueita, joilla on löydetty kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Maakuntakaava

Maakuntakaavassa alueelle sijoittuu tai rajautuu maakunnallisesti arvokas maisema-alue, matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue ja kulttuuriympäristön vetovoima-alue sekä suojelun alueen merkinnät ja eteläpuolella voimalinjan yhteystarve.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma

Viitasaaren kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2021 ja se tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa.

Muita malminetsintäalueen läheisyyteen sijoittuvia arvokkaita alueita

Kolima-Keitele -koskireitti on Keski-Suomen arvokkaimpia koskireittejä, jonka rannoilla on huomattavia luonnonarvoja. Maisemallisesti reitti on erittäin arvokas ja sillä on huomattavaa merkitystä virkistyskalastus-, melonta- ja luontoretkeilykohteena.

Yhteenvedo

Tekninen toimi katsoo, että malminetsinnästä esitetyllä alueella voi aiheutua haittaa ihmisten terveydelle ja elinkeinotoiminnalle, samoin mahdollisia muutoksia luonnonolosuhteisiin ja luonnonesiintymien vahingoittumista. Lupaa ei tule myöntää, ellei lupaehdoin pystytä varmistamaan, ettei nyt esitetystä malminetsinnästä tai alueen myöhemmästä hyödyntämisestä aiheudu mainittuja haittoja.

Yleisesti ottaen kaivostoiminnalla saattaa olla vaikutusta mm. pohjaveden pinnakorkeuksiin, virtaussuuntiin ja pohjaveden laatuun sekä pintavesissä esim. kiintoainespitoisuuksiin, happamoitumiseen ja happipitoisuuteen. Lisäksi kaivostoiminta voi pölylaskeuman kautta vaikuttaa maaperään ja luonnollisesti kallioperään toiminta-alueella sekä ilmanlaatuun pölyn lisäksi mahdollisten kaasumaisten päästöjen osalta. Kaivostoiminnalla on myös vaikutuksia ilmastoon esim. metsän ja kasvillisuuden poiston seurauksena tapahtuvan hiilinielujen vähenemisen kautta ja rikastusmenetelmistä johtuvien hiilidioksidipäästöjen kautta.

Nyt kyseessä olevan suunnitellun kaivoshankkeen vaikutuksia malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä sijaitseviin herkkiin kohteisiin on tässä vaiheessa haastavaa arvioida, kun toiminnasta ja sen laadusta ja laajuudesta on vielä hyvin vähän tietoa. Edellä esitettyjen alueen erityispiirteiden vuoksi hankkeen vaikutuksia tulee selvittää erityisellä tarkkuudella ja huolellisuudella.

Mikäli malminetsintälupa myönnetään, tulisi malminetsintäalueen sijaita kokonaan yleiskaava-alueen ja luonnonsuojelualueiden ulkopuolella.

Oheismateriaali:

- Malminetsintälupahakemus ja kartta malminetsintäalueesta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää lausuntonaan Viitasaaren kaupungin alueelle kohdistuvasta Akkerman Finland Oy:n malminetsintälupahakemuksesta ilmoittaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus katsoo, että nyt puheena oleva alue sijaitsee Viitasaaren kaupungin asukkaiden kannalta erityisen herkällä alueella ja sen välittömässä läheisyydessä ja vaikka tässä vaiheessa on kyse vain malminetsintälupaa koskevasta hakemuksesta, ei haettua lupaa tulisi myöntää edellä teknisen toimen maankäytön selostuksen mukaisesti alueen kaavallisen tilanteen, erittäin herkän pohjaveden ottoalueen sekä malminetsintäalueen läheisyyteen sijoittuvien luontoarvollisesti arvokkaiden alueiden vuoksi.

Kaupunki toteaa edelleen, että malminetsintälupaa ei tule myöntää, koska malminetsinnästä tai alueen myöhemmästä hyödyntämisestä on mahdollista aiheutua merkittävää haittaa ihmisten terveydelle ja paikalliselle asutukselle tai elinkeinotoiminnalle tai mahdollisia muutoksia luonnonolosuhteisiin ja luonnonesiintymien, erityisesti pohjaveden vahingoittumista.

Edellä esitettyjen alueen erityispiirteiden vuoksi kaupunginhallitus katsoo, että mahdollisen kaivostoiminnan perustaminen kyseiselle alueelle ei tule olemaan mahdollista vallitsevissa olosuhteissa eikä asian jatkovalmistelulle ole näin edellytyksiä.

Mikäli malminetsintälupa myönnetään kaupunginhallituksen vastustavasta lausunnosta huolimatta, tulisi malminetsintäalueen sijaita kokonaan yleiskaava-alueen, pohjavesialueiden ja luonnonsuojelualueiden ulkopuolella sekä varmistua siitä, ettei malmin etsinnästäkään aiheudu haittaa edellä kuvatuille herkille luonto- ja pohjavesialueille valumien tai muiden ilmiöiden muodossa.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittään, että [REDACTED] poistui kokouksesta esteellisenä (osallisuusjäävi) tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Merkittään, että teknisen toimen toimialajohtaja [REDACTED] oli hallituksen kuultavana tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.07 - 16.17 .

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote kaivosasiat@tukes.fi, tekninen lautakunta, ympäristölautakunta

Tarkastetusta, allekirjoitetusta ja 9.12.2022 nähtävänä pidetystä
pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa

Viitasaarella 9.12.2022

Tiedonhallintasihteeri Tarja Tossavainen

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 07.11.2022

ELY-keskuksen lausunto Akkerman Finland Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2022:0003

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa Akkerman Finland Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, joka sijoittuu Viitasaaren kaupungin alueelle.

Hakemuksen mukaan malminetsinnän menetelmiä ovat mm. yksityiskohtainen lennokilla suoritettu magnetometrinen mittausta, GTK:n kairaamien kairasydänten systemaattinen uudelleen loggaus ja näytteenotto, mahdollisia geokemiallisia tutkimuksia, kuten ns. MMI-tutkimus, alustava ympäristötutkimus, jossa tunnistetaan alueen luonnon sekä sosiaalisesti, kulttuurisesti ja historiallisesti herkäät alueet, maastossa tehtävät geofysikaaliset tutkimukset, kuten induoitu polarisaatio- ja sähkömagneettiset mittaukset, kohteiden kairaus ja muu koneellinen näytteenotto, kairareikien geofysikaalisia mittauksia, näytteenotto ja tutkimus voi vaatia tutkimusmontutusta kaivurilla. Tutkimusmonttuja ei uloteta viittä metriä syvemmälle eikä myöskään pohjaveden pinnan alapuolelle. Montut ennallistetaan.

Tutkimukset jakaantuvat neljän vuoden jaksolle. Hakijan tekemän arvion perusteella alue on potentiaalinen VMS-tyyppisille perusmetalliesiintymille, jotka voivat sisältää kuparia, sinkkiä, lyijyä, hopeaa, kultaa ja kobolttia.

Hakijan mukaan suunnitellusta kenttätyöstä ei aiheudu kaivannaisjätettä. Kairauksessa syntyvä kivisoija kerätään pois. Hakijan mukaan malminetsinnän mahdolliset vaikutukset minimoidaan mukaan lukien kairaus, kairauspaikkojen valmistelu ja kulkureitit. Mahdolliset puiden hakkuut korvataan. Mikäli kairauksia suoritetaan, pidetään kairausvesi suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Kairauslaitteilla otetaan käyttöön tiukat ennaltaehkäisevät toimenpiteet, jotta vältetään öljy- ja voiteluaineiden vuodot. Hakijan mukaan ajoneuvojen käyttö rajoitetaan olemassa oleville teille ja kulkurille, poikkeuksena kairauslaitteiston kuljettaminen kairapaikoille, jonne ei ole mahdollista päästä teitä tai kulkurua pitkin. Hakijan mukaan kenttätyöt ajoitetaan huomioiden lintujen ja muiden eläinten pesimäkausi. Kosteilla alueilla kairataan vain talvikaudella, kun maa on jäässä.

Hakemuksen mukaan jälkitoimenpiteinä mahdolliset vahingot dokumentoidaan ja palautetaan alkuperäiseen tilaan. Jos kairareikään

14.12.2022

jätetään suojaputki, se leikataan 20-30 cm korkeudelta maasta ja tulpataan.

Tässä lausunnossa tarkasteltava malminetsintäalupa-alue sijaitsee Viitasaaren Kärnän kylän pohjois- ja etelä-/luoteispuolella ja on yhteensä noin 844 hehtaarin laajuinen. Lupahakemuksen liitteenä on kartta (Liite 1), joka on kuitenkin resoluutioltaan ja luettavuudeltaan hieman vaikeaselkoinen, esimerkiksi alueella sijaitsevien yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta.

Luonnonsuojelualueet

Lupahakemuksen malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee malminetsintäalueen länsi- ja koillispuolella Natura 2000 -alue, useampiosainen Kolima - Keitele -koskireitti (FI0900070, SAC/SPA). Lupahakemuksen malminetsintäalue rajautuu luoteisosastaan edellä mainittuun Natura-alueeseen ja valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuun kiinteistöön noin 550 metrin matkalta. Kolima-Keitele koskireitti on Keski-Suomen arvokkaampia koskireittejä, jonka rannoilla on huomattavia luonnonarvoja. Linnustolle koskireitillä on erityistä merkitystä muutonaikaisena ruokailu- ja levähdyspaikkana. Koskireitti on merkittävä koskikarojen talvehtimisalue. Kohteeseen kuuluu reitin lisäksi Kolimalta Rakaja-nimisen harjusaaren kaakkoiskärki, osa Kokkolanniemen harjumuodostumaa ja siihen rajautuva Lahdensuo sekä muutamia saaria (Palosaari, Nuottasaari ja Lehtosaari). Kolima - Keitele -koskireitin suojelun perusteina olevia luontotyyppisiä on yhteensä kymmenen ja lajeja 19. Natura-alueella on runsaasti yksityismaiden luonnonsuojelualueita sekä valtiolle suojelutarkoituksiin hankittuja kiinteistöjä. Luonnonsuojelulain 64a §:n mukaan Natura-alueen valinnan perusteena olevia luontoarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Natura 2000 -alueet ovat rajattu hakijan toimesta pois lupahakemusalueesta. Luonnonsuojelulain 65§ 1 momentin mukaan, jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Toiminnassa tulee varmistua, että edellä mainittua merkittävää heikentymistä ei tapahdu.

Malminetsintäalueen sisälle sijoittuu kaksi yksityismaiden luonnonsuojelualueita; Niityntauksen luonnonsuojelualue (YSA207927) ja Riihentausta (YSA244324). Hakijan mukaan Natura 2000 -alueet on rajattu pois lupahakemusalueesta. Hakemusalueella sijaitsevista yksityismaiden luonnonsuojelualueista ei ole vastaavaa mainintaa, mutta hakemuksen karttaliitteessä (Liite 1) edellä mainitut luonnonsuojelualueet on rajattu sinisellä katkoviivalla. Hakemuksesta jää epäselväksi sisältyvätkö em. yksityismaiden luonnonsuojelualueet malminetsintäalueeseen. Em. luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä on kielletty metsänhakkuu, maaperän ja vesitalouden muuttaminen, kasvillisuuden vahingoittaminen,

14.12.2022

lukuun ottamatta marjojen ja hyötysienten poimimista. Kielletty on myös rakennusten, rakennelmien, laitteiden, teiden ja polkujen rakentaminen sekä muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan ja eliölajien säilymiseen. Lisäksi molemmilla on kielletty liikkuminen moottoriajoneuvolla. Luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen tulee hakea poikkeamislupaa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta (Luonnonsuojelulaki 24§, 4 momentti).

Uhanalaiset lajit

Lupahakemuksen malminetsintäalueelta ei ole tiedossa Lajitietokeskuksen Viranomaisportaalissa uhanalaisten lajien esiintymiä.

Luonnontilaiset pienvedet ja muut vesistöt

Karttatarkastelun perusteella lupahakemuksessa esitetyn malminetsintäalueen alle on jäämässä useita lähde- ja norokohteita. Kyseiset vesiympäristöt ovat Vesilain (luku 2, § 11) suojeluvia ja niiden luonnontilan vaarantaminen on kiellettyä. Tarvittaessa vesiluontotyyppien suojelutavoitteisiin voi hakea poikkeuslupaa. Kohteet tulisi kuitenkin huomioida maastossa liikuttaessa ja niiden läheisyydessä kulkemista raskaalla kalustolla tulisi välttää, koska se saattaa vaarantaa luonnontilaisuuden tai heikentää kohteiden suojavyöhykeitä.

Lisäksi hakemusalueella on vanhan ojitussyhteisön oja ”Kymön valtionmaan täydennyskuivatushanke” (toimitusnumero 7KSv1_1). Ojitussyhteisön ojan vaikutusalueella tapahtuvaan toimintaan, jolla saattaa olla vaikutusta ojaan, tulisi hankkia ojitussyhteisön suostumus. Vaikutus voi olla esimerkiksi kiintoainekuormitusta tai ojitussyhteisön ojan vaikutusalueen maan muokkausta.

Hakemusalue rajoittuu osittain Kolima-järven rantaa. Koliman ekologinen tila on vesienhoitosuunnitelman mukaan hyvä ja sen tavoitetila on saavutettu. Hakemusalueesta pieni osa on merkitty Koliman vesialueelle Kokkolanlahden pohjukkaan. Vesialue on merkitty kuuluvan kiinteistöille 931-408-5-57 ja 931-408-5-47, joita ei ole merkitty hakemuksen karttaliitteeseen. Hakemuksessa mainittua Excel-taulukkoa kiinteistöistä maanomistajineen ei ollut lausuntopyynnön liitteenä. Vesilain 3 luvun 3 § mukaisesti maa-aineksen ottaminen vesialueen pohjasta muuhun kuin tavanomaiseen kotitarvekäyttöön vaatii Aluehallintoviraston myöntämän vesilain mukaisen luvan.

Pohjavesialueet

Hakemusalue rajoittuu idässä vedenhankinnan kannalta tärkeään Toulatkankaan pohjavesialueeseen. Käytössä oleva vedenottamo sijaitsee lähimmillään alle 350 m etäisyydellä tutkimusalueen rajasta. Hakemusalue sijoittuu myös alle 250 m etäisyydelle vedenhankinnalle tärkeästä Kokkolanniemen pohjavesialueesta. Pohjavettä esiintyy myös luokiteltujen pohjavesialueiden ulkopuolella.

14.12.2022

Malminetsinnässä tulee huomioida lainsäädäntöön perustuva pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17§) ja pohjaveden muuttamiskielto ilman vesilain mukaista lupaa (VL 3:2). Malminetsinnällisistä toimenpiteistä ei saa aiheutua pohjaveden haitallista purkautumista, pohjaveden pinnan alenemista tai heikkolaatuisten pintavesien imeytymistä pohjavesimuodostumaan. Mikäli toimenpiteistä voi aiheutua edellä mainittuja seurauksia, toimenpiteille tulee hakea vesilain mukainen lupa (VL 3:2) aluehallintovirastolta.

Kairauskalustosta ei saa vuotaa polttonesteitä ympäristöön. Mineraaliöljyjen sijaan suositellaan käytettäväksi biohajoavia öljyjä. Koneissa tulee olla mukana öljyntorjuntaan liittyvä imeytyskalusto. Koneita ei saa huoltaa pohjavesialueella eikä pohjavesialueen läheisyydessä, vaan se on kuljetettava asianmukaisella jätehuollolla ja toimiluvalla varustettuun huoltopisteeseen. Malminetsinnässä tulee noudattaa erityistä varovaisuutta kaikissa toimenpiteissä toiminta-alueen sijaitessa pohjavesialueen reuna-alueen lähistöllä. Pohjavesialueiden läheisyydessä ei tulisi toteuttaa kivennäismaan läpi meneviä kairauksia.

Kairaustankoja ei saa jättää porausreikiin. Porausreiät tulee tiivistää ja sulkea bentoniitilla maanpinnasta.

Maisema-arvot

Lupahakemuksessa esitetyn malminetsintäalueen pohjoisosassa sijaitsee maakunnallisesti arvokas maisema-alue Kymönkosken reitti ja Pasala. Maisema-alueiden arvot ja ominaispiirteet on kuvattu maakuntakaavan taustaselvityksessä: Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (2016). Maisema-alue on merkittynä voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa. Suunnittelumääräyksessä todetaan, että ”Alueella tulee edistää kestävästä maatalouden harjoittamista. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.”. Malminetsintälupahakemuksessa ei ole kuvattu, miten ottaminen tulisi tapahtumaan maakuntakaavan suunnittelumääräys huomioiden. Malminetsintäalue sijaitsee myös osittain maakuntakaavan kulttuuriympäristön vetovoima-alueella. Malminetsintäalueelle sijoittuu osittain Koliman rantayleiskaava. Malminetsintäalueen länsipuolella n. 500 metrin päässä sijaitsee paikallisesti arvokas perinnemaisema Tankolan laidunniityt. Toimintaa suunniteltaessa tulisi erityisesti huomioida, että siitä tulee mahdollisimman vähäinen maisemavaikutus maisema-alueen sisällä ja vesistöjen suuntaan.

Lausuntoa on pyydetty mm. siitä, onko hanketta mahdollista tehdä ilman merkittävää maisemallista haittaa. Malminetsintälupahakemuksessa ei ole kuvattu hankealueen maiseman nykytilaa tai esitetty erillistä arvioita suunnitellun toiminnan maisemavaikutuksista. Alue on karttatarkastelun perusteella pääosin pelto- ja metsätalousvaltaista maisemaa, jossa kuitenkin on myös joitakin vanhemman puuston alueita ja

14.12.2022

luonnonsuojelualueita. Ympäristöä muuttavaa toimintaa, jolla todennäköisesti on muiden ympäristövaikutusten ohella lyhyt- tai pitkäkestoista vaikutusta maisemaan ovat ainakin kaivinkoneavusteisissa tutkimuksissa maastoon syntyvät kaivannot, läjitysalueet, kairausten jäljet, puiden kaataminen ja maastoon tehtävät ajourat. Lupahakemuksesta ei ilmene tarkemmin miten erityyppinen toiminta tulee sijoittumaan malminetsintälupahakemusalueelle. Annettujen tietojen perusteella on vaikea arvioida maisemahaitan astetta.

Liikennealueet

Akkerman Finland Oy:n malminetsintälupahakemusalueella ei ole kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Kantatien 77 (Keiteleentie) tiealue 931-895-0-77 on rajattu pois malminetsintälupahakemusalueesta.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Y-vastuualueelta myös ylitarkastaja [REDACTED], ylitarkastaja [REDACTED] ja Hydrogeologi [REDACTED] sekä L-vastuualueelta Lupa-asiantuntija [REDACTED].

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi [REDACTED] ja ratkaissut yksikön päällikkö [REDACTED].

Tämä asiakirja KESELY/2619/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/2619/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija [REDACTED] 14.12.2022 15:46

Esittelijä [REDACTED] 14.12.2022 13:21

Valmistelija intendentti [REDACTED]

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntö 7.11.2022

Viitasaari, malminetsintälupahakemus Akkerman Finland Oy, Kolima.

Lupatunnus ML2022:0003

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö koskien Akkerman Finland Oy:n tekemää malminetsintälupahakemusta. Hakemusalue käsittää 844 ha Viitasaaren kaupungin alueella Kolimajärven etelärannalla. Hakemusalueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojelemia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Hakemusalueen ulkopuolelle on rajattu rakennettuun kulttuuriympäristöön kuuluvat rakennukset ja pihapiirit.

Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa malminetsintälupahakemukseen.

KESKI-SUOMEN MUSEO

Vapaudenkatu 28

PL 634, 40101 Jyväskylä

puh. 050 568 7072

keski-suomenmuseo.toimisto@jyvaskyla.fi

KESMU
KESKI-SUOMEN MUSEO

Keski-Suomen museo

13.12.2022

[REDACTED]
museotoimenjohtaja

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi:

kirjaamo@museovirasto.fi

Tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

LAUSUNTO MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUKSEEN ML2022:0003

Malminetsintälupahakemuksen
Hakija: Akkerman Finland Oy
Lupa-alueen nimi: Kolima
Lupatunnus: ML2022:0003
Alueen sijainti ja koko: Viitasaari, 844,4 ha.

Yhteystiedot ja lausunnon laatija

Alva Viitasaari Oy
PL 4
40101 Jyväskylä

Asian valmistelija: vanhempi asiantuntija [REDACTED]
Puhelin: [REDACTED]
Sähköposti: [REDACTED]

Lausunto, malminetsinnän vaikutus Viitasaaren vedentuotantoon

Kokkolanniemen pohjavesilaitos on rantaimetytmislaitos, jonka vedenlaatu määräytyy Koliman ja Hätälänlahden vedenlaadun perusteella. Esitämme yleisen huolestumme siitä, että tutkimusalue ja mahdollinen kaivoshanke rajoittuu suoraan näihin vesialueisiin.

Luukkaanniemen pohjavesitutkimusten perusteella on ilmeistä, että Toulatkankaan 1. luokan pohjavesialue ja vedenottamon muodostumisalue on pinta-alaltaan huomattavasti laajempi kuin nykyinen pohjavesialueen raja. Vesilain ja ympäristönsuojelulain pohjaveden suojelua koskevat määräykset ovat voimassa riippumatta pohjavesialueen rajauksesta. Alva kehottaa suhtautumaan varovaisesti pohjavesialueen rajaukseen tutkimusten aikana ja pidättäytymään kairauksista ainakin lähellä Toulatkankaan reunaosaa, ja erityisesti Toulatkankaan ja Luukkaanniemen välistä harjujaksoa. Luukkaanniemen pohjavesilaitos on Viitasaaren päävedenotto, joka saa vetensä kyseisen harjujakson kautta Toulatkankaalta.

Mielestämme pohjavesialueiden todellinen raja on selvitettävä ennen varsinaisen kaivoshankkeen lupakäsittelyä.

Jyväskylässä 25.11.2022

[REDACTED]
toimitusjohtaja
Alva Viitasaari Oy

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
████████████████████	Telia Tunnistus	28.11.2022 12:54:33 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

28.11.2022

MH 9140/2022

Metsähallitus
PL 94
01301 Vantaa
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 7.11.2022

Metsähallituksen lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2022:0003, Kolima, Viitasaari, Akkerman Finland Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Viitasaarelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2022:0003, Kolima.

Malminetsintälupahakemusalueen pinta-ala on 844,4 ha ja sijaitsee osin Metsähallituksen liiketoimintojen hallinnassa olevalla kiinteistöllä 12,10 ha Lievonon II, 931-408-4-16.

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa erityisesti siitä, että voidaanko malminetsintäalueella tehdä tehokasta malminetsintää hakemuksessa esitetyillä tutkimusmenetelmillä ilman, että siitä aiheutuu ilman kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti merkittäviä mm. muutoksia luonnonolosuhteissa tai harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Malminetsinnän kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua erityisen varovaisesti maastoa vaurioittamatta. Suoalueilla ja pehmeiköillä tulee noudattaa suurta varovaisuutta ja mahdollisesti suorittaa näillä kohteilla maastotyöt maan ollessa roudassa sekä välttää työskentelyä kelirikon aikana.

Luonnonsuojelualueet ja suojeluun varatut alueet

Malminetsintäalue sivuaa Luontopalveluiden luonnonsuojelutarkoitukseen varattua ohjelmakohdetta (Kolima-Keitele-koskireitti nat.) Malminetsinnästä ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa alueen luontotyypeille tai lajistolle.

Uhanalaiset lajit, arvokkaat luontokohteet, pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että hakemusalueella olisi uhanalaisten kasvien tai eläinten esiintymiä. Alue ei ole myöskään potentiaalista suurten päiväpetolintujen pesimä- tai reviirialuetta. Hakemusalueen valtionmailla voi olla kartoittamattomia arvokkaita luontokohteita, kuten lähteitä, reheviä soita, puron- ja noronvarsimetsiä ja kallioita. Alueet ovat lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä ja joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toimintaa ko. alueilla tulee välttää, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (vrt. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojelullisista syistä. Kohteiden rajauksia löytyy Retkikartta-palvelusta <http://www.retkikartta.fi>. Kaikkia kohteita ei löydy edellä mainitusta palvelusta, joten hakijayhtiön tulee selvittää puuttuvat tiedot.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Keski-Suomen ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Keski-Suomen ELY-keskus.

Kulttuuriperintö

Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tiedetä eikä ole tarkoin kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita valtionmaalla. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännos, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tienpohjat maastossa suurelta osin heikkokuntoisia talvikäyttöön tarkoitettuja tienpohjia. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Lisäksi Metsähallitus edellyttää, että toiminnassa tapahtuvista poikkeustilanteista, esimerkiksi polttoainevuodoista tai muista onnettomuuksista, jotka voivat vaikuttaa alueen luonnonoloihin, tulee ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa on Metsähallitus Metsätalous Oy:n Keski-Suomen metsätiimin tiimiesimies Rami Mäkelä, rami.makela@metsa.fi, puh. 0206 39 5229.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistölle on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti sorkkaeläimet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

*Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Luontopalvelujen erikoissuunnittelija [REDACTED]
Metsähallituksen Kiinteistökehityksestä kaivannaisiantuntija [REDACTED]*

*Lisätietoja lausunnosta antaa kaivannaisiantuntija [REDACTED]
[REDACTED] ja erikoissuunnittelija [REDACTED].*

[REDACTED]
kaivannaisiantuntija
Metsähallitus, Kiinteistökehitys

Lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle Viitasaaren kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta

547/000/2022

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 08.12.2022 § 75

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Viitasaaren kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Lausunto tulee toimittaa, lupatunnus ML2022:0003 mainiten, viimeistään 14.12.2022. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin internet-sivuilla:

<https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Lisätietoja Esa Tuominen puh. 029 5052 018 esa.tuominen@tukes.fi tai kaivosasiat@tukes.fi

Hakemus

Hakija: Akkerman Finland Oy

Lupa-alueen nimi: Kolima

Lupatunnus: ML2022:0003

Alueen sijainti ja koko: Viitasaari, 844,4 ha.

Kuvaus hakemuksen mukaisesta toiminnasta

Hakija etsii alueelta kuparia, sinkkiä, lyijyä, hopeaa, kultaa ja kobolttia. Tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsintä tutkimusmenetelmiä, kuten geofysikaaliset tutkimukset, kairaus, kairasydänten näytteenotto sekä magnetometrinen mittaus.

Kaavoitustilanne

Kolima-järven ranta-alueella on voimassa rantayleiskaava. Muu alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, mukana myös joitain asuin- ja loma-asuntoalueita. Maakuntakaavassa alue on maa- ja biotalouteen tukeutuvaa aluetta sekä kulttuuriympäristön vetovoima-alueita. Alueen ympäristössä on myös maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Luonnonsuojelu

Lupa-alueen itäpuolella sijaitsee Toulatkankaan pohjavesialue. Tämä ja Natura 2000 suojeluohjelmaan kuuluvat alueet on rajattu pois lupahakemus-alueesta.

Muun lainsäädännön rajoitukset

Alueelta ei ole löydetty arkeologisia kohteita eikä alueella ole hautausmaita. Alueen halki kulkee valtatie 77, sekä toissijaisia päällystettyjä teitä ja metsäautoteitä. Alueen itäpuolella on Toulatkankaan pohjavesialue no. 0993101.

Arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja selvitys, mihin arvio perustuu
Hakijan tekemän arvion perusteella alue on potentiaalinen VMS-tyyppisille perustemalliesiintymille, jotka voivat sisältää ekonomisia määriä kuparia, sinkkiä, lyijyä, hopeaa, kultaa ja kobolttia. Arvio perustuu paikallisten keräämiin mineralisointuneisiin kansannäytteisiin ja Geologian tutkimuskeskuksen vuosina 1957-1978 tekemiin systemaattisiin tutkimuksiin, joiden perusteella se on raportoinut Kärnän nimellä tunnetun esiintymän. Alue sijoittuu Vihanti-Pyhäsalmi malmivyöhykkeelle, jolle VMS-tyyppiset mineralisaatiot ovat tyypillisiä.

Arvio perustuu myös hakijan omiin havaintoihin vanhoista kairareitistä sekä hakijan teettämään ja tanskalaisen SkyTEM yhtiön operoimaan EM-lentomittaukseen Koliman varausalueella (VA2020:0005).

Tutkimusmenetelmät, -välineet ja aikataulu

Vaihe 1: Ensimmäinen vuosi

- Kaikkien aikaisempien tutkimusten ja tulosten kokoaminen, yhtenäistäminen sekä analysointi.
- Yksityiskohtainen lennolla suoritettu magnetometrinen mittaus.
- GTK:n kairaamien kairasydänten systemaattinen uudelleen loggaus ja näytteenotto.
- Mahdollisia geokemiallisia tutkimuksia, kuten ns. MMI-tutkimus.
- Alustava ympäristötutkimus, jossa tunnistetaan alueen luonnon sekä sosiaalisesti, kulttuurisesti ja historiallisesti herkäät alueet.
- Maastossa tehtävät geofysikaaliset tutkimukset, kuten indusoitu polarisaatio- ja sähkömagneettiset mittaukset.
- Näytteenottokohteiden määrittäminen ja niiden hierarkisointi.

Vaihe 2: Toinen - neljäs vuosi

- Kohteiden kairaus ja muu koneellinen näytteenotto
- Kairasydänten raportointi ja näytteiden analysointi
- Kerätyn tiedon analysointi, kairareikien geofysikaalisia mittauksia.
- Näytteenotto ja tutkimus voi vaatia tutkimusmontutusta kaivurilla. Tutkimusmonttuja ei uloteta viittä metriä syvemmälle eikä myöskään pohjaveden pinnan alapuolelle. Montut ennallistetaan, kun tutkimustieto ja näytteet on saatu.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Suunnitellusta kenttätyöstä ei aiheudu kaivannaisjätettä. Kairauksessa syntävä kivisoija kerätään pois.

Vaikutukset ympäristön- ja luonnonsuojeluun, vesistöihin, pohjaveteen, ihmiseen ja maa- tai kallioperään

Kaikki malminetsinnän mahdolliset vaikutukset minimoidaan mukaan lukien kairaus, kairauspaikkojen valmistelu ja kulkureitit. Kairauspaikkojen

siivous ja entisöinti suoritetaan maanomistajien kanssa yhteistyössä. Mahdolliset puiden hakkuut korvataan olemassa olevien sääntöjen ja määräysten perusteella.

Mikäli kairauksia suoritetaan, pidetään kairausvesi suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Kairauslaitteilla otetaan käyttöön tiukat ennaltaehkäisevät toimenpiteet, jotta vältetään öljy- ja voiteluaineiden vuodot.

Ajoneuvojen käyttö rajoitetaan olemassa oleville teille ja kulku-urille, poikkeuksena kairauslaitteiston kuljettaminen kairapaikoille, jonne ei ole mahdollista päästä teitä tai kulku-uria pitkin.

Kenttätyöt ajoitetaan huomioiden lintujen ja muiden eläinten pesimäkausi. Kosteilla alueilla kairataan vain talvikaudella, kun maa on jäässä.

Hakijan ehdotus vakuudeksi hakemuksessa esitetulle toiminnalle ja perustelu

Hakija on valmis antamaan pankkitakauksen suomalaisesta pankista. Takauksen määrä suhteutetaan alueen luontoon, sen ominaispiirteisiin sekä suunnitellen toiminnan laajuuteen.

Selvitys jälkitoimenpiteistä malminetsintäalupa-alueella toiminnan lopettamisen jälkeen

Malminetsintä toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien käytäntöjen mukaisesti, jotka Kaivosteollisuus ry on määritellyt malminetsintä-oppaassaan.

Töiden päätyttyä mahdolliset vahingot dokumentoidaan ja palautetaan alkuperäiseen tilaan. Jos kairareikään jätetään suojaputki, se leikataan 20-30 cm korkeudelta maasta ja tulpataan.

Alueelle ei ole tarkoitus rakentaa tilapäisiä rakenteita eikä alueelle odoteta jäävän merkittäviä muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Ympäristötoimen taustaselvitys

Pohjavesialueet

Malminetsintäalue rajautuu Kokkolanniemen 1-luokan pohjavesialueeseen, missä sijaitsee Kokkolanniemen vedenottamo, ja malminetsintäalueen läheisyydessä sen itäpuolella sijaitsee Toulatkankaan 1-luokan pohjavesialue, missä sijaitsee Luukkaanniemen vedenottamo. Nämä pohjavesialueet ovat Viitasaaren kaupungin vedenhankinnan kannalta tärkeimpiä ja tällä hetkellä pääosa Viitasaaren kaupungin juomavedestä tulee Luukkaanniemen vedenottamolta. Kokkolanniemen vedenottamon vedenlaatuun on vaikuttanut järvi-veden rantaimetyminen.

Kokkolanniemen pohjavesialue ja osittain Toulatkankaan pohjavesialue sijoittuvat Koliman rantayleiskaavan alueelle. Kaavassa on annettu seuraava pohjaveden suojelua koskeva kaavamääräys:

Pohjaveden muodostumisalue suoja-alueineen.

Alueen rakentamisella tai muulla maankäytöllä ei saa vaarantaa pohjaveden puhtautta. Alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voisivat vaarantaa pohjaveden laatua. Alueella tehtävistä viemärointitöistä, jotka eivät liity ra-

kennuslupaan, tulee tehdä ilmoitus vesiviranomaiselle ennen työhön ryhtymistä.

Koliman rantayleiskaavan muutoksessa on annettu seuraava pohjaveden suojelua koskeva kaavamääräys:

Pohjavesialueilla (pv) on noudatettava pohjavesialueen suojelusuunnitelman määräyksiä.

Viitasaaren kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2021 ja se tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa.

Pintavedet

Kärnä-Kymönkoski jokireitti ja Ilmojärvi on luokiteltu ekologisesti erinomaiseen tilaan. Muut lähialueen vesistöt ovat ekologisesti hyvässä tilassa.

Luonnonsuojelualueet

Malminetsintäalueeseen rajautuu tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita luonnonsuojelualueita:

- Kolima-Keitele -koskireitti, Natura 2000 -alue FI0900070, koskiensuojelullailla suojeltu,
- Niityntauksen luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue,
- Riihentauksen luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue,
- Kokkosen luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue,
- Lamminkorpi luonnonsuojelualue, yksityismaiden luonnonsuojelualue ja
- Kärnänuoren arvokas kallioalue.

Maakuntakaava

Maakuntakaavassa alueelle sijoittuu tai rajautuu maakunnallisesti arvokas maisema-alue, matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue ja kulttuuriympäristön vetovoima-alue sekä jo mainittujen suojelualueiden merkinnät ja eteläpuolella voimalinjan yhteystarve.

Kolima-Keitele -koskireitti

Kolima-Keitele -koskireitti on Keski-Suomen arvokkaimpia koskireittejä, jonka rannoilla on huomattavia luonnonarvoja. Alue on mm. koskikaran parhaimpia talvehtimisalueita Keski-Suomessa. Maisemallisesti reitti on erittäin arvokas ja sillä on huomattavaa merkitystä virkistyskalastus-, melonta- ja luontoretkeilykohteena. Lisäksi Kolima-Keitele koskireitti on erittäin uhanalaisen taimenen lisääntymis- ja elinaluetta. Reitin koskilla tapahtuu taimenen luontaista lisääntymistä. Kolima-Keitele koskireitillä on toteutettu kalataloudellisia kunnostuksia 1990-luvulla ja uudempia kunnostuksia 2010-luvun loppupuolella. Reitillä sijaitsevat Kyrönpuro ja Taikinaiskoski on rauhoitettu kokonaan taimenen poikastuotantoalueiksi. Lisäksi reitillä esiintyy virtakutuista harjusta. Alue on herkkä mm. kiintoainekuormitukselle, joka vaikuttaa kutosoraikkojen tukkeutumiseen ja aiheuttaa kutevien kalojen mädin kuolleisuutta hapensaannin estyessä. Lisäksi veden happamointuminen ja metallit lisäävät taimenen kuolleisuutta.

Muut luontoarvot

Alueella sijaitsee ainakin yksi kartoitettu lähteikkö ns. Lottapolun varrella.

Kolima-Keitele koskireitin itäpuolelle sijoittuu lukuisia Suomen luontotyypien uhanalaisuus kartoituksessa 2018 havaittuja kalliometsiä.

Malminetsinnän vaikutukset

Malminetsintähakemuksessa ympäristöön aiheutuvia vaikutuksia on käsitelty yleispiirteisellä tasolla ja ehkäiseviä toimenpiteitä ei ole tarkasti kuvattu.

Malminetsintähakemuksessa on esitetty kaivannaisjätteen jätehuoltohuoltosuunnitelman osalta, että suunnitellusta kenttätyöstä ei aiheudu kaivannaisjätettä, mutta kairauksessa syntyvä kivisoija kerätään pois. Hakijan tulisi arvioida syntyvää kivisoijan määrää ja esittää suunnitelma siitä, minne kivisoija toimitetaan.

Hakemuksessa on todettu, että kairausvesi pidetään suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Suunnitelmassa tulisi kertoa tarkemmin, millä toimenpiteillä valumat pintavesiin estetään. Myös kairauslaitteiden öljy- ja voiteluaineiden vuotojen ehkäisy osalta tulisi kertoa tarkemmin, mitä mainitut ennaltaehkäisevät toimet ovat.

Yhteenveto

Kaivoslain 11 §:n mukaan malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Edellä esitettyjen alueen erityispiirteiden vuoksi hankeen vaikutuksia tulee selvittää erityisellä tarkkuudella ja huolellisuudella. Vaikka nyt on kyseessä malminetsintäluvapahakemus, on hyvä jo tässä vaiheessa selvittää ja ottaa huomioon alueen ympäristön ominaispiirteet siinä määrin, että on mahdollista arvioida myös varsinaisen kaivoshankkeen tosiasiallisia toteutusmahdollisuuksia, mikäli hyödynnettävissä oleva esiintymä löytyy.

Alueen osalta erityisen kriittistä suunnittelua vaatii pohjavesialueiden sekä koskireittien läheisyys ja herkkyys. Malminetsintäalue tulisi rajata etäämmälle Kokkolanniemen pohjavesialueesta ja vesistöjen rannoista, erityisesti Kolima-Keitele Natura-alueesta. Kartan mukaan alue rajautuu osin Kyrön-puroon tai sen lähelle, mikä aiheuttaa riskin päästöjen valumiselle vesistöön.

Kaivoslain nojalla malminetsinnällä ei saa aiheuttaa merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa tai olennaista vahingoittumista harvinaisille ja arvokkaille luonnonesiintymille. Toiminnassa on huomioitava, että merkittävän muutoksen tai olennaisen vahingoittumisen kynnyks on alueen herkkyyden vuoksi hyvin matalalla.

Työt tulee suorittaa sellaisena aikana, että niillä ei häiritä pesimärauhaa ja maastoon jäävät jäljet pysyvät mahdollisimman vähäisinä. Maisemahaitat on minimoitava jo työn suunnitteluvaiheessa ja työn jäljet tulee ennallistaa mahdollisimman hyvin.

Oheismateriaali:

- Malminetsintälupahakemus

Lisätiedot: Ympäristötoimen toimialajohtaja [REDACTED]
puh. [REDACTED]

Ehdotus

Ympäristötoimen toimialajohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta Viitasaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toteaa lausuntonaan, että malminetsintäalue sijoittuu pohjaveden ja vedenoton, Kolima-Keitele -koskireitin Natura-alueen, muiden luonnonsuojelualueiden ja erityisten luontoarvojen osalta erittäin herkälle alueelle. Alueen erityispiirteiden vuoksi hankeen vaikutuksia tulee selvittää erityisellä tarkkuudella ja huolellisuudella sekä riittävän varhaisessa vaiheessa. Vaikka nyt on kyseessä malminetsintälupahakemus, on hyvä jo tässä vaiheessa selvittää ja ottaa huomioon alueen ympäristön ominaispiirteet siinä määrin, että on mahdollista arvioida myös varsinaisen kaivos Hankkeen tosiasiallisia toteutusmahdollisuuksia, mikäli hyödynnettävissä oleva esiintymä löytyy.

Alueen osalta erityisen kriittistä suunnittelua vaatii pohjavesialueiden sekä koskireittien läheisyys ja herkkyys. Malminetsintäalue tulisi rajata etäämmälle Kokkolanniemen pohjavesialueesta ja vesistöjen rannoista, erityisesti Kolima-Keitele Natura-alueesta. Kartan mukaan alue rajautuu osin Kyrön-puroon tai sen lähelle, mikä aiheuttaa riskin päästöjen valumiselle vesistöön.

Kaivoslain nojalla malminetsinnällä ei saa aiheuttaa merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa tai olennaista vahingoittumista harvinaisille ja arvokkaille luonnonesiintymille. Toiminnassa on huomioitava, että merkittävän muutoksen tai olennaisen vahingoittumisen kynnyks on alueen herkkyyden vuoksi hyvin matalalla.

Malminetsintähakemuksessa ympäristöön aiheutuvia vaikutuksia on käsitelty yleispiirteisellä tasolla ja ehkäiseviä toimenpiteitä ei ole tarkasti kuvattu.

Malminetsintähakemuksessa on esitetty kaivannaisjätteen jätehuoltohuolto-suunnitelman osalta, että suunnitellusta kenttätyöstä ei aiheudu kaivannaisjätettä, mutta kairauksessa syntyvä kivisoija kerätään pois. Hakijan tulisi arvioida syntyvää kivisoijan määrää ja esittää suunnitelma siitä, minne kivisoija toimitetaan.

Hakemuksessa on todettu, että kairausvesi pidetään suljetussa systeemissä ja mahdollisten vuotojen pääsy pintavesiin estetään. Suunnitelmassa tulisi kertoa tarkemmin, millä toimenpiteillä valumat pintavesiin estetään. Myös

kairauslaitteiden öljy- ja voiteluaineiden vuotojen ehkäisyn osalta tulisi kertoa tarkemmin, mitä mainitut ennaltaehkäisevät toimet ovat.

Mikäli lupa myönnetään, työt tulee suorittaa sellaisena aikana, että niillä ei häiritä pesimärauhaa ja maastoon jäävät jäljet pysyvät mahdollisimman vähäisinä. Maisemahaitat on minimoitava jo työn suunnitteluvaiheessa ja työn jäljet tulee ennallistaa mahdollisimman hyvin. Vakuuden asettamisessa on selkeästi otettava huomioon alueen herkkyys ja luonnonolojen erityispiirteet.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

14.12.2022 Ote Tukes, Viitasaaren kaupunginhallitus

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Viitasaarella 14.12.2022

Kanslisti

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Valtakatu 2

96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

22.12.2022

AKKERMAN FINLAND OY:N VASTINE MALMINETSINTÄLUVASTA KOLIMA (ML2022:0003) ESITETTYIHIN LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 15.12.2022 esittämän pyynnön mukaisesti annamme vastineemme malminetsintälupahakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja tehtyihin muistutuksiin.

Viitasaaren kaupungin lausuntoa koskien Akkerman Finland Oy (AFOy) toteaa, että yhtiö on pyrkinyt huomioimaan lausunnossa esitetyt herkäät luontokohteet ja rajannut ne pois malminetsintälupahakemusalueesta. Yhtiöllä ei kuitenkaan ollut alkuperäistä hakemusaluetta rajatessaan tiedossa lausunnossa mainittua Koliman rantayleiskaavaa. Tämän vastineen ohessa toimitamme täydennetyt hakemusalueen rajauksen, jossa mainittu kaava-alue on huomioita ja rajattu pois haettavasta malminetsintäalueesta. Malminetsinnällä ei tyypillisesti ole samankaltaisia haitallisia ympäristövaikutuksia kuin kaivostoiminnalla, eikä malminetsinnän sinällään voi katsoa vaikeuttavan maakuntakaavassa esitettyjen merkintöjen ja tavoitteiden toteutumista tai muiden maankäyttömuotojen harjoittamista. Malminetsintä ei myöskään aiheuta riskiä yleiselle terveydelle ja turvallisuudelle, kun asianmukaisista varotoimista varsinaisissa työskentelykohteissa huolehditaan.

Sekä Viitasaaren kaupunki, ELY-keskus, ALVA Viitasaari Oy että Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta ovat esittäneet huolensa malminetsinnän vaikutuksista läheisten luokiteltujen pohjavesialueiden vedenlaatuun. Haetun malminetsintäalueen koillis- ja itäpuolelle sijoittuvien pohjavesialueiden osalta AFOy toteaa, että malminetsinnästä ei kohdistu mitään riskiä näiden alueiden pohjaveden laadulle, eikä siten myöskään akvifereista pumpattavan talousveden laadulle. Eryityisesti kun huomioi sen, että pohjavesialueiden läheisille alueille ei tässä vaiheessa kohdistu koneellisia malminetsintätoimia. Alueilta, jonne koneelliset malminetsintätoimet tässä vaiheessa kohdistetaan, ei ole hydrogeologista yhteyttä yllämainittuihin pohjavesialueisiin. Huomattavasti suurempi riski pohja- ja talousveden laadulle aiheutuu Toulatkankaan alueella sijaitsevista lukuisista laajamittaisista hiekan- ja soranottoalueista. Edelleen vesihuoltoon liittyen, AFOy tulee huomioimaan Itikkaperän Vesihuollon lausunnossaan esittämän vesijohdon sijainnin kairausten suunnittelussa ja toteutuksessa.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon AFOy toteaa, että lausunnossa mainitut Niityntauksen ja Riihentauksen yksityiset luonnonsuojelualueet eivät kuulu lupahakemusalueeseen. Lausunnossa mainittu kiinteistö 931-418-5-47 kuuluu osin hakemusalueeseen, **mutta kiinteistö 931-418-5-57 on rajattu päivitetyistä hakemusalueesta pois kokonaisuudessaan.** Maisema-arvojen osalta todetaan, että ensi vaiheessa suunnitellut koneelliset malminetsintätoimet sijoittuvat Itikkaperän alueelle metsätalousmaisemaan, jolloin maisemalliset haitat ovat erittäin vähäisiä. Seuraavat vaiheet ovat riippuvaisia ensimmäisen vaiheen tutkimustuloksista, mutta kaikissa tapauksissa malminetsintätoimet ovat verrattain lyhytaikaisia

maastotöiden osalta, eivätkä siten aiheuta merkittäviä maisemallisia vaikutuksia. Muilta osin yhtiö ottaa malminetsintätöiden jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa huomioon ELY:n lausunnossaan esittämät seikat.

AFOy huomioi Metsähallituksen lausunnossa esitetyt seikat töiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa. Mikäli tutkimusalueille havaitaan lähteitä, puroja tai muita metsälain mukaisia kohteita, toteutetaan tutkimustoimet siten, ettei näille alueille aiheudu häiriötä tai vaaraa. Metsähallituksen ja muidenkin maanomistajien osalta tutkimustoimet pyritään toteuttamaan siten, että puustolle ja metsäautoteille aiheutuvat vauriot minimoidaan. Mahdollisista vahingoista sovitaan korvaus erikseen. AFOy huomioi Metsähallituksen esille nostamat turvallisuuteen liittyvät seikat töiden toteutuksessa.

Kairausten jälkeen kairareikiin voidaan tarvittaessa jättää suojaputki, esim. jatkossa suoritettavia reikägeofysikaalisia mittauksia varten. Mikäli suojaputkia jätetään, ne katkaistaan läheltä maanpintaa ja niihin asennetaan ns. mansettitulppa pohjaveden purkautumisen estämiseksi.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta pyytää lausunnossaan tarkempia tietoja mm. syntyvän porasoijan määrästä, kuten myös Suomen luonnonsuojeluliitto. Määrää ei voida etukäteen kovin tarkoin arvioida, koska se on riippuvainen mm. kairareian halkaisijasta, kallion laadusta, rakenteista ja soijan vesipitoisuudesta. Karkeasti voidaan arvioida, että kilometrin kairaus tuottaa noin 10 t porasoijaa, rikkonaisessa kalliolla selvästi vähemmänkin. Tällöin useammankin kilometrin kairausohjelman tuottama porasoija voidaan kuljettaa pois enintään muutamilla kuorma-autoilla. Soija toimitetaan asianmukaiseen jätteidenkäsittelylaitokseen. Soijan keräys ja suljetun vesikierron käyttäminen kairauksissa minimoivat ympäristövahinkojen mahdollisuuden kairausten johdosta.

Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL) esittää lausunnossaan, että AFOy ei yhdessä yhteistyökumppaneidenkaan kanssa kykenisi täyttämään kaivosasetuksen (391/2012) 12 § mukaisia vaatimuksia hakijan ammatillisesta pätevydestä ja teknisestä suorituskyvystä. Tähän vastineena todetaan, että Jan Akkerman omaa yli 40 vuoden malminetsintäkokemuksen eri puolilta maailmaa ja on toiminut Suomessa vuodesta 2006 lähtien. Yhtiö on Suomessa toteuttanut lukuisia malminetsintäprojekteja ja kairauskampanjoita, mm. Mustavaarassa, Kaukuassa ja Seinäjoella. Yhdessäkään näistä kohteista ei ole sattunut ympäristövahinkoja tai muita seuraamuksia, joita olisi pitänyt selvittää viranomaisten kanssa, tuomioistuimista puhumattakaan. Avrupa Minerals Ltd:llä on vastaavaa globaalia kokemusta malminetsinnästä. Siten SLL:n arvio hakijan pätevydestä ei vastaa todellisuutta.

Kairausten toteutuksen osalta todetaan, että niin suuret kuin pienet yhtiöt ovat riippuvaisia samoista palveluntarjoajista, eikä sen suhteen voi päätellä mitään malminetsinnän teknisestä suorituskyvystä. AFOy tulee aktiivisesti ohjaamaan tehtäviä tutkimustoimia ja kairauskampanjoita. Malminetsinnän palveluntarjoajat ml. kairausyritykset tyypillisesti toteuttavat työnsä tällä tavoin tilaajan aktiivisen työnohjauksen avulla. Sitä vastoin AFOy luottaa tunnettujen suomalaisten urakoitsijoiden työturvallisuus- ja ympäristökäytäntöihin, jotka vastaavat alan parhaita käytäntöjä.

Malminetsinnän jälkihoitotoimenpiteisiin on asetettavissa Kaivoslain (621/2011) 107 §:n mukainen vakuus lupaviranomaisen harkinnan mukaisesti, johon AFOy tulee sitoutumaan.

Muiden muistutusten osalta AFOy toteaa, että kiinteistö 931-408-6-14 on rajattu pois lupahakemusalueesta johtuen sen sijainnista rantayleiskaavan alueella. Kyseisen kiinteistön omistajan laatimaan kuntalaisaloitteeseen liittyen todetaan, että luonnonsuojelualueiden, luonto- ja kulttuuriarvojen sekä pohjavesialueiden osalta AFOy:n näkemykset on esitetty edellä tässä vastineessa.

Muut muistutuksissa esitetyt vaatimukset tulee hylätä perusteettomina.

Malminetsintätoimet pyritään kaikilta osin suorittamaan siten, että tarpeetonta häiriötä lähialueen asukkaille ja alueen muulle käytölle vältetään. Tutkimuksista informoidaan maanomistajia, joiden alueella

varsinaisia tutkimustoimia suunnitellaan tehtävän ja muutoinkin hankkeen etenemisen osalta pyritään avoimeen tiedottamiseen.

AFOy painottaa, että tässä vaiheessa kyseessä on malminetsintähanke. Siten mahdollisen kaivoshankkeen vaikutuksia on tässä vaiheessa erittäin vaikea ennakoida. Mikäli hanke etenee pidemmälle, tullaan mahdollisen kaivoksen erilaisia vaikutuksia selvittämään ja arvioimaan monivaiheisissa ja kattavissa YVA- ja lupamenettelyissä.

22 joulukuuta, 2022

Jan. H. Akkerman

Liitteet Lausuntojen ja muistutusten perusteella päivitetty malminetsintälupahakemusalue